

TUVALDEKİ “ÖDÜNÇ” HEYKELLER

Eğitimci ressamın ortak pek çok yanı vardır. Bunlardan en belirgin olanı, yüksek sesle ve öğretir bir ses tonuyla konuşmalarıdır. Bu mesleki bir reflekstir. İsterler ki, yaşama ve bilgiye dair hiçbir şey eksik kalmasın. Bilginin insana olabildiğince ve en kestirmeden ulaşmasını isterler. Sanatçı öğretmenlerin resimleri incelendiğinde, bu etkiyi hep görmek mümkündür. Sabır ve disiplin sanatın temel koşullarından olsa da, eğitimci sanatçıların yapıtlarında bu durum çok daha belirgindir.

Eğitimci ressamlarımızdan Nur Esen de bu sanatçılardan birisidir. Ancak onun farklı yanı yüksek sesle konuşmamasıdır. Çoğu kere bu hakkını eserlerine saklar. Onun yapıtları adeta haykırır. Sabır doludur. Olaylardan pozitif sonuçlar çıkarmayı bilir. Duygusaldır ve duygusallığının izlerini yapıtlarında görmek mümkündür. Romantizmin ve realizmin anlam bulduğu bu yapıtlarında yağmur ve kadın ögesi olmazsa, olmazlarından.

Şemsiyeli kadınların cadde boyunca yağmur altındaki yürüyüşleri yanında, kadının ve özellikle çocuk-kadınların gerçeklerini haykıran toplumsal içerikli resimler de yapar. Sanatçının hiç bir toplumsal sorundan soyutlanamayacağını düşünürsek, Nur Esen’in tuvallerinde ve heykellerinde verilen mesajlar çok anlamlı ve önemlidir. Bu eserler kararlı bir ısrarın izlerini taşır.

Nur Esen’in sanat öyküsünü üç dönemde değerlendirmemiz mümkündür.

İlk dönem, boyanın tuvaldeki pentürel izleridir.

İkinci dönemi, heykellerdir.

Heykellerin ana malzemesi kağıt hamuru ve karışık teknik olsa da, izleyicide bronz etkisi yaratır. Heykellerde genellikle kadının ülkemizdeki sosyal sorunlarını işler. Geleneksel ve dinsel baskıların kadın üzerindeki olumsuz sonuçlarını sorgular.

Üçüncü dönem ise hem resmin, hem de heykellerin tuvalde buluşmalarıdır.

Resim ve rölyef etkisinde yapıtlar olduğu gibi, resimlerden fırlayıp kalabalığa karışacakmış gibi hamle yapan heykeller de vardır. Onlara dokunmak mümkündür. Günün değişen ışığı ile birlikte, bu resim-rölyef tablolar adeta insanlar gibi günü yaşarlar.

Nur Esen, son dönem yapıtlarında insanın kent ve doğadaki ilişkilerine vurgular yapıyor. Birlikte yaşama, paylaşma, müzik ve evrensel sorunlar serlerinin çıkış noktalarıdır. İnsan-doğa, insan-kent, kadın-töre ilişkileri ve çatışmaları izleyiciyi çevreler. İzleyici, eserlerin önünde kendisini konunun bir parçası olarak algılar ve empati yapmaya “zorlanır”. Yapıtlarda konu ile, kullanılan renkler arasında kopmaz bir iç içelik da vardır. Bu teknik bağ, yapıtların plastik değerlerini artırmaktadır ve figürlerdeki bilinçli deformasyonlar ile konular kolayca örtüşmektedir.

Nur Esen, Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-iş mezunu bir sanatçıdır. Köy Enstitülerinin devamı olarak adlandırabileceğimiz bu okul ve bölüm, eğitim programlarıyla ülkenin somut koşullarına kolayca çözümler üretecek eğitimciler yetiştirdi. Eğitimci-sanatçı mezunları, ülke sanat ve kültüründe itici bir rol oynadı. Nur Esen’in yapıtlarında toplumsal sorunların plastik yolla ortaya konulması ve sorgulanması, bu eğitim sürecinin doğal bir sonucudur. Nur Esen yapıtlarının alt yapısında, biraz da yurt dışında yaşadığı yıllardaki müze ve eser inceleme çabalarının etkileri ve birikimi vardır.

2006-2012 yılları arasında BRHD’nin (Birleşmiş Ressamlar ve Heykeltıraşlar Derneği) Yönetim Kurulu üyeliğinde altı yıllık bir Genel Sekreterlik görevi de vardır. BRHD’nin kurumsal kimliğinin kayıt altına alınması ve bir sisteme oturtulmasında Nur Esen’in çok önemli ve kalıcı çalışmaları olmuştur.

**Konusunu yaşamdan alamayan hiçbir sanat girişimi uzun soluklu olamaz.
Ama Nur Esen yapıtları yaşamın tam da kendisidir.**